

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

Dossier de premsa

28.04 — 26.09.22

MATERNASIS

NÚRIA POMPEIA MARI CHORDÀ
ROSER BRU PARVINE CURIE

SALA 81 BIS. COL·LECCIÓ D'ART MODERN

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

Coberta: Núria Pompeia. *Original per al llibre «Maternasis», 1967.* Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.
Col·lecció Nacional d'Art, 2021

ORGANITZA I PRODUÏX

Museu Nacional d'Art de Catalunya

ESPAI

Sala 81 bis

CONSERVADOR

Alex Mitrani

DATES

Del 28 d'abril al 25 de setembre de 2022

MATERNASIS

NOVES INCORPORACIONS

A LA COL·LECCIÓ D'ART DE POST- GUERRA I SEGONA AVANTGUARDA

La incorporació d'obres de dones artistes és una de les prioritats en la formació de la col·lecció d'Art de Postguerra i Segona Avantguarda del museu. **Maternasis**, que pren el nom d'un llibre icònic, editat el 1967, de l'artista Núria Pompeia, permet redescobrir a creadores sorprenents, algunes fins fa poc temps oblidades, com ara Mari Chordà, Roser Bru, Parvine Curie i la mateixa Núria Pompeia.

Entre les obres d'aquestes creadores recentment incorporades a la col·lecció destaquen aquelles que s'ocupen de qüestions de les quals la dona ha estat sovint desposseïda. Un d'aquests temes, paradoxalment, és l'embaràs, etapa clau de la maternitat, que concerneix íntimament la dona i que té una dimensió misteriosa i profunda, i a la vegada social. Aquest tema és excepcional en un corpus iconogràfic que ha estat dominat pels homes.

Núria Pompeia. *Original per al llibre «Maternasis»* 1967
Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.
Col·lecció Nacional d'Art, 2021

Núria Pompeia. *Original per al llibre «Maternasis»* 1967. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art, 2021

A les obres de Chordà, Bru o Curie, l'embaràs manifesta aquesta dimensió física i vital que porta a una meditació íntima difícil de compartir, però que l'art, conduït per aquestes artistes, arriba a suggerir. La mirada feminista de Núria Pompeia, que relata el procés de gestació amb ironia i objectivitat, assenyala la soledat de la dona i adquireix una dimensió social i política. El conjunt que ara presentem, que comprén tots els originals que van formar part del llibre i alguns estudis, permet abordar les dimensions múltiples d'una experiència a la vegada quotidiana i transcendent.

Aquestes obres d'art contemporani s'acompanyen de la **Mare de Déu de la Bona Esperança**, del Cercle d'Osona, primer quart del segle XVI, que mostra una iconografia similar.

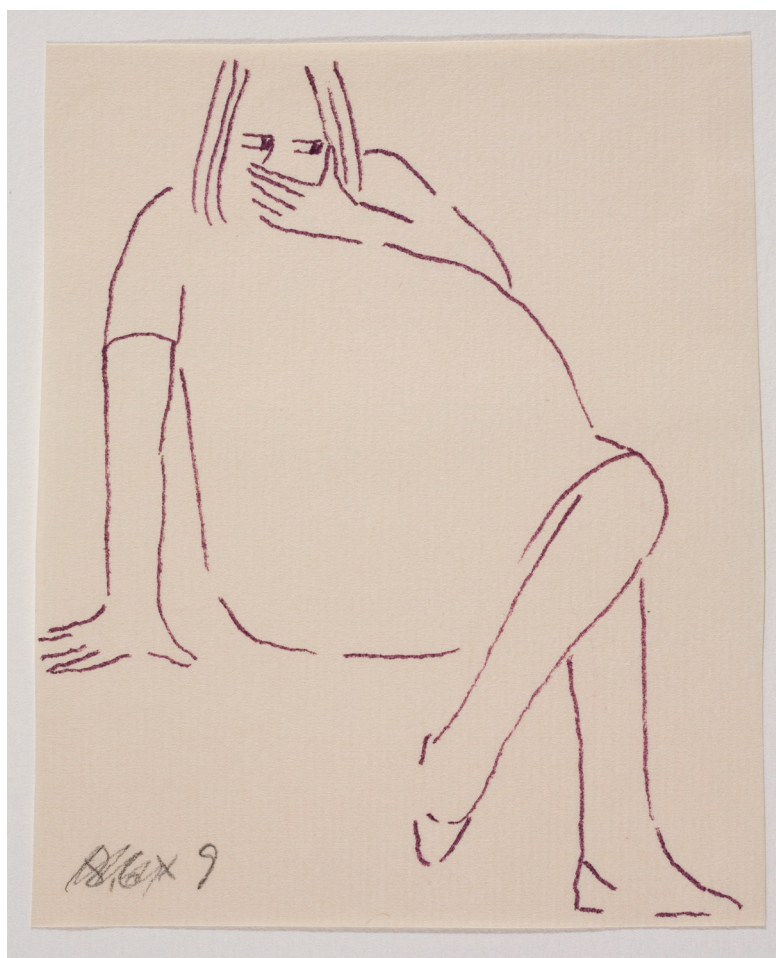
Aquesta mostra és un pas més en la construcció de la **col·lecció d'Art de Postguerra i Segona Avantguarda**, ajuda a completar el seu relat històric i respondre a la necessitat patrimonial de l'art català d'aquest període.

En paral·lel a l'exposició el museu porta a terme una sèrie d'activitats sobre les artistes representades i sobre la qüestió de la maternitat a càrrec de reconegudes especialistes de la història de l'art i el feminisme, amb la voluntat d'establir un debat obert inscrit en les preocupacions socials del nostre temps.

ARTISTES | OBRES

Núria Pompeia | Barcelona, 1931 - 2015

va ser la pionera de la il·lustració humorística feminista al nostre país, va ser una de les protagonistes de la militància feminista a finals dels seixanta i les dècades següents. El seu treball i el seu posicionament coincidí així amb el d'artistes com Mari Chordà. El seu estil es caracteritza per un traç molt simple, elemental, però que juga molt bé amb els blancs, tot incorporant elements de collage típicament Pop. *Maternasis* és el primer llibre publicat per Núria Pompeia i ha estat reeditat recentment per l'editorial Kairos. Els 78 dibuixos que el componen fan un relat continu magistralment conduït només amb imatges que relata el procés d'un embaràs des de la perspectiva exclusivament femenina. L'intimisme i la crítica social s'hi conjuguen de forma, plenament coherent.

Núria Pompeia, Barcelona, 1931-2016
Original per al llibre «Maternasis»
1967

Tinta sobre paper
Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
Col·lecció Nacional d'Art, 2021

Roser Bru | Barcelona 1923, Santiago de Xile, 2021

s'ha convertit en un dels grans noms de l'art xilè al segle XX. Fugint de la Guerra Civil, va arribar a Xile el 1939 a bord del Winnipeg, en el viatge de rescat que va organitzar Pablo Neruda, amb qui més endavant establiria amistat i col·laboració. La frontalitat i la voluptuositat de la totèmica *Dona* (1958) podria remetre a les famoses estatuetes femenines de la prehistòria. L'obra, de l'històric any 1968, que coincideix amb un auge de la reivindicació feminista, transmet també una sensació i una idea d'energia, de potència.

Roser Bru
Mujer con sus partes
1968

Acrílic sobre fusta
Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
Col·lecció Nacional d'Art, 2020

Mari Chordà | Amposta, 1942

va practicar a finals dels anys seixanta una pintura molt original que emprava l'abstracció amb els colors llampants i l'esperit lúdic propi del Pop-Art però abordant uns temes i una iconografia absolutament avançada al seu temps. Als anys setanta es va convertir en una pionera del moviment feminista, com a fundadora de l'espai La Sal i de l'editorial del mateix nom. Aquestes tres obres (les úniques conservades d'una sèrie de nou, corresponents als mesos de l'embaràs) evoca el misteri orgànic, físic, de la gestació. Les formes i els colors alegres i orgànics que hem vist en el Pop guanyen aquí un sentit nou perquè deriven de la representació amorosa i alhora suggeridora del cos femení i la seva potència creadora.

Mari Chordà

Autoretrat embarassada

1966-1967

Guaix envernissat sobre cartró

Adquisició, 2018

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Parvine Curie | Nancy, França, 1936

és una escultora francesa de dilatada trajectòria i reconeixement cada cop més consolidat que va viure a Catalunya als anys cinquanta, on treballava amb el nom d'Arlette Martí, fascinada per l'impacte de l'art romànic. Les obres primerenques d'aquells anys varen ser fetes al moment de la concepció i el naixement del seu fill, el 1960. Són absolutament premonitòries i marquen el tema humà i existencial que determina tota la seva trajectòria. Molts títols ho expliciten: *Mère-Citadelle*, *Mère-Forteresse*, *Mère-Matmata*, *Mère-porte*, *Mère Sant Pere de Roda*, etc. Amb un llenguatge clarament primitivista, Curie realitza uns tòtems on el cos de la dona es confón amb el receptacle de l'infant. El ventre, la vulva i la criatura se solapen en unes estàtues que evocuen una concepció religiosa de la fertilitat.

Parvine Curie

Mère

Cap a 1959

Gres

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya

Col·lecció Nacional d'Art, 2021

Parvine Curie

Déesse

Cap a 1959

Gres esmaltat

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya

Col·lecció Nacional d'Art, 2021

Parvine Curie

Mère (L'attente de l'enfant)

Cap a 1959

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya

Col·lecció Nacional d'Art, 2021

Mare de Déu de la Bona Esperança, Cercle d'Osona | primer quart del segle XVI

En l'art històric i cristià, *La Mare de Déu de la Bona Esperança* (Mare Gravida o Virgo gestans) és una iconografia tradicional però poc freqüent que representa la Verge Maria embarassada. La seva excepcionalitat posa de relleu com la societat tendia a amagar o menystenir una fenòmen biològic i creador absolutament fonamental. La persona que miri en l'actualitat aquestes obres podrà traçar, intuir o reconèixer emocions, sentiments i situacions socials diversos que obliguen a valorar la gestació en la seva mesura política i, potser, també mística.

Cercle de Roderic d'Osona
València, cap a 1440 -1518

Mare de Déu de la Bona Esperança
Primer quart del segle XVI
Trep sobre fusta
Adquisició, 1923
Museu Nacional d'Art de Catalunya

PROGRAMA D'ACTIVITATS

+ info: www.museunacional.cat

BARCELONA POESIA

Dimecres 18 de maig, 18 h

Un any més, el museu se suma al festival *Barcelona Poesia*, que enguany se celebra de l'11 al 18 de maig. En aquesta ocasió, la intervenció *Maternasis* serà el motor per al recital que presentaran les poetes Anna Gual i Mireia Casanyes.

Sala de la Cúpula. Activitat gratuïta. Inscripció i reserva de plaça a la web del museu.

MATERNITATS. TRES DIÀLEGS

Tres diàlegs que parteixen de les obres de Roser Bru, Parvine Curie, Mari Chordà i Núria Pompeia per aprofundir en la mirada de les creadores sobre l'experiència de la gestació. Artistes i expertes reflexionaran sobre diverses perspectives de l'embaràs en la creació artística: la transformació del cos de la dona, el compromís feminista, la celebració de la fertilitat... però també sobre les problemàtiques més íntimes que afecten les dones en aquest procés, com les dificultats de quedar embarassades, el dol per les criatures que no arriben a néixer i la violència obstètrica.

Coordinació a càrrec de Mercè Ibarz, escriptora i periodista cultural.

LA POMPEIA

Dimecres 8 de juny, 18.30 h

Memòria de la dibuixant, periodista i escriptora Núria Pompeia, la seva trajectòria i obra. Un diàleg entre Neus Aguado, Pilar Aymerich i Marika Vila moderat per Mercè Ibarz.

Sala de la Cúpula. Activitat gratuïta. Inscripció i reserva de plaça a la web del museu.

LaSal: ART I MILITÀNCIA

Dimecres 16 de juny, 18.30 h

Les representacions artístiques del cos de les dones, vistes per dues artistes feministes del col·lectiu LaSal (1977-1990).

Un diàleg entre Mari Chordà i Elsa Plaza, moderat per Alex Mitrani.

Sala de la Cúpula. Activitat gratuïta. Inscripció i reserva de plaça a la web del museu.

EMBARÀS I VIOLÈNCIA

Dimarts, 13 de setembre, 18.30 h

Els embarassos que no arriben al part, el dol per les criatures perdudes, i el necessari debat sobre la violència obstètrica.

Un diàleg entre Paula Bonet, Amanda Cuesta i Carme Valls, moderat per Mercè Ibarz.

Activitat gratuïta. Inscripció i reserva de plaça a la web del museu

FITXA DE L'EXPOSICIÓ

MATERNASIS

NÚRIA POMPEIA MARI CHORDÀ
ROSER BRU PARVINE CURIE

NOVES INCORPORACIONS A LA COL·LECCIÓ
D'ART DE POSTGUERRA I SEGONA AVANTGUARDA

ORGANITZA I PRODUEIX

Museu Nacional d'Art de Catalunya

ESPAI

Sala 81 bis

CONSERVADOR

Alex Mitrani

DATES

Del 28 d'abril al 25 de setembre de 2022

